

1

Definitie ZZS

VAN DER FELTZ
advocaten

- Stof die voldoet aan criteria van art. 57 REACH
  - a. kankerverwekkend (C) overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG (cat. 1/2)
  - b. mutageen (M) overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG (cat. 1/2)
  - c. giftig voor de voortplanting (R) overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG (cat. 1/2)
  - d. persistent, bioaccumulerend en giftig (PBT) volgens Bijlage XIII
  - e. zeer persistent en zeer bioaccumulerend (vPvB) volgens Bijlage XIII
  - f. Of stof van soortgelijke zorg (zoals hormoonverstorend)

2

Definitie ZZS

- Stof als bedoeld in art. 57 onder f:
  - Stof, ten aanzien waarvan wetenschappelijke aanwijzingen worden gevonden voor waarschijnlijke ernstige gevolgen voor de gezondheid van de mens of voor het milieu
  - die even zorgwekkend zijn als die van de stoffen die onder art. 57 onder a. tot en met e. zijn vermeld en
  - die per afzonderlijk geval volgens de procedure van artikel 59 REACH worden vastgesteld
- Beantwoording van de vraag of stof “zorgwekkend” is, is niet beperkt tot analyse van gevaren voortkomend uit de intrinsieke eigenschappen van een stof
  - Ook ander factoren kunnen van belang zijn, bijv. kans op blootstelling (HvJ EU 15 maart 2017, JM 2017/61, m.nt. Douma)

3

REACH - ZZS

- REACH bevat procedure voor het identificeren en opnemen van stoffen in bijlage XIV (Lijst van autorisatieplichtige stoffen)
- Drietrapsysteem:
  1. Identificatie aan de hand van de criteria van art. 57 REACH
  2. Opname in de lijst van autorisatieplichtige stoffen (Bijlage XIV)
  3. Procedure die tot de autorisatie moet leiden

4

REACH - identificatie

- Europees Agentschap voor Chemische Stoffen (ECHA) neemt besluit over identificatie stof op basis van dossier
  - Na verzoek daartoe van EC of
  - Op initiatief lidstaat
- Voorwaarden inhoud dossiers in Bijlage XV
  - Identificatie stof en voorstel tot indeling
  - Motivering
  - Informatie over gebruik, alternatieve stoffen en risico's

5

REACH - opname

- Besluit op grond van art. 58 vermeldt:
  - Identiteit van stof
  - De in art. 57 bedoelde intrinsieke eigenschap(en) van de stof
  - Overgangsregelingen:
    - Datum vanaf wanneer het in de handel brengen en het gebruik van de stof verboden is (verbodsdatum, daarna alleen met autorisatie)
    - Datum, ten minste 18 maanden vóór de verbodsdatum, waarop aanvragen moeten zijn ontvangen indien de aanvrager de stof wil blijven gebruiken na verbodsdatum
  - Evt. herbeoordelingstermijnen voor bepaalde vormen van gebruik
  - Vrijstellingen voor bepaalde (categorieën van) vormen van gebruik
    - Mits het risico naar behoren wordt beheerst op grond van de bestaande specifieke Gemeenschapswetgeving die minimumeisen aan het gebruik van de stof stelt (lid 2)
    - Restrictief uitleggen (HvJ EU 13 juli 2017, JM 2017/100 m.nt. Douma)

6

REACH - autorisatie

VAN DER FELTZ
ADVOCATEN

- EC verleent autorisatie op grond van art. 60
- Autorisatie wordt ingevolge lid 2 verleend indien het risico voor de gezondheid van de mens of voor het milieu van het gebruik van een stof afdoende wordt beheerst
  - Beperkte blootstellingsniveaus
  - Waarschijnlijkheid en ernst voorval ten gevolge van fysisch-chemische eigenschappen van stof zijn verwaarloosbaar
  - N.v.t. op stoffen als bedoeld in art. 57
    - a, b, c of f waarvoor geen drempelwaarde kan worden vastgesteld,
    - e en d
    - f, die persistente, bioaccumulerende en toxische eigenschappen of zeer persistente en zeer bioaccumulerende eigenschappen hebben
  - Dan alleen autorisatie mogelijk als sociaaleconomische voordelen zwaarder wegen dan het risico voor de gezondheid mens en geen geschikte alternatieve stoffen/technieken bestaan die technisch/economisch haalbaar zijn (lid 4)

29 november 2019

Van der Feltz advocaten

7

(Potentieel) Zeer zorgwekkende stoffen

7

Activiteitenbesluit - Afd. 2.3

VAN DER FELTZ
ADVOCATEN

- Afdeling 2.3. Lucht en geur
- Geeft regels voor emissies van o.a. ZZS naar de lucht
  - Dus n.v.t. op ZZS in lozingen of afvalstromen
- Afdeling 2.3 is n.v.t. op emissies naar de lucht van een IPPC-installatie indien en voor zover voor de activiteit of het type productieproces BBT-conclusies voor emissies zijn vastgesteld op grond van artikel 13 lid 5/7 RIE
  - Niet vereist dat concrete emissieniveaus in BBT-conclusies staan (ABRVs 17 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1301 en Rb Limburg 18 juni 2019, ECLI:NL:RBLIM:2019:5611)
  - Wel vereist dat emissies afkomstig zijn van IPPC-installatie en BBT-conclusies betrekking hebben op de vergunde activiteit die tot emissies leidt (Rb Limburg 22 december 2017, ECLI:NL:RBLIM:2017:12578)

29 november 2019

Van der Feltz advocaten

8

(Potentieel) Zeer zorgwekkende stoffen

8

■ ■ Activiteitenbesluit - ZZS

VAN DER FELTZ
ADVOCATEN

- Voor toepasselijkheid van Afd. 2.3 wordt onder ZZS verstaan: een stof die voldoet aan een of meer van de criteria of voorwaarden, bedoeld in art. 57 REACH (art. 2.3b)
- Art. 1.3c Activiteitenregeling: stof is in ieder geval een ZZS:
  - als deze voorkomt op de in lid 1 genoemde lijsten en overige documenten
  - als deze stof voldoet aan de vastgestelde wetenschappelijke criteria voor het bepalen van hormoonontregelende eigenschappen als bedoeld in hier genoemde verordeningen (biociden en gewasbeschermingsmiddelen)

29 november 2019

Van der Feltz advocaten

9

(Potentieel) Zeer zorgwekkende stoffen

9

■ ■ Activiteitenbesluit - art. 2.4

VAN DER FELTZ
ADVOCATEN

- Bij emissie van ZZS is art. 2.4 van toepassing:
  - Zoveel mogelijk voorkomen, of tot minimum beperken (minimalisatieplicht)
  - Vijfjaarlijkse informatieplicht, te rekenen vanaf het van toepassing worden van art. 2.4 op de inrichting (lid 11)
    - 1 januari 2016, maar via overgangsrecht art. 6.1 veelal vanaf 1 januari 2019
  - Emissiewaarden genoemd in art. 2.5
    - Onderscheid in stofklassen ERS, MVP1 en MVP2 (zie bijlage 12 Activiteitenregeling)
    - Grensmassaastroom en emissiegrenswaarde
  - Maatwerk mogelijk afhankelijk van de geografische ligging, de plaatselijke milieuomstandigheden of de technische kenmerken van de betrokken installatie

29 november 2019

Van der Feltz advocaten

10

(Potentieel) Zeer zorgwekkende stoffen

10

■ ■ Activiteitenregeling

VAN DER FELTZ
a d v o c a t e n

- Maximaal toelaatbare risiconiveau (art. 2.17)
  - MTR's in Bijlage 13
  - Procedure voor vaststellen MTR in Bijlage 14 voor ZZS waarvoor geen grenswaarde is opgenomen in Bijlage 13
- Regels over bepalen immissieconcentraties (art. 2.18/2.19)
  - O.a. over toepasselijkheid standaardrekenmethode 3 Nieuw Nationaal Model
- Inhoud vermijdings- en reductieprogramma's (art. 2.20)

29 november 2019

Van der Feltz advocaten

11

(Potentieel) Zeer zorgwekkende stoffen

11

■ ■ Waterwet - lozing ZZS

VAN DER FELTZ
a d v o c a t e n

- Verbod om stoffen te lozen zonder vergunning (art. 6.2 Waterwet)
- Watervergunning voor een lozing moet worden geweigerd voor zover verlening van de vergunning niet verenigbaar is met de maatschappelijke functie die het ontvangende watersysteem vervult (art. 6.21 jo. art. 2.1 lid 1 sub c Waterwet)
- Bij vergunningaanvraag moet karakterisering naar aard, samenstelling, eigenschappen, hoeveelheid en herkomst van de te lozen stoffen worden verstrekt (art. 6.21 sub b Waterregeling)

29 november 2019

Van der Feltz advocaten

12

(Potentieel) Zeer zorgwekkende stoffen

12

Waterwet - lozing ZZS

VAN DER FELTZ
ADVOCATEN

- Voor emissies/immissies in water zijn de Algemene BeoordelingsMethodiek (ABM) en Handboek Immissie toets van toepassing
- ABM beschrijft de wijze waarop de waterbezwaarlijkheid van stoffen en preparaten wordt bepaald, gebaseerd op stoffeigenschappen
  - Onder 'waterbezwaarlijkheid' wordt verstaan: de mate waarin er een kans is op nadelige effecten voor het aquatisch milieu
  - De waterbezwaarlijkheid van stoffen en preparaten kan worden ingedeeld in klassen, de zogenoemde ABM-classificaties
- Vgl. Rb Den Haag 28 juni 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:7464 (GenX) en ABRvS 16 oktober 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3479 (Pyrazool)

29 november 2019

Van der Feltz advocaten

13

(Potentieel) Zeer zorgwekkende stoffen

13

Bal - ZZS

VAN DER FELTZ
ADVOCATEN

- § 5.4.3 Zeer zorgwekkende stoffen
  - Samenvoeging regels over ZZS uit Abm en Arm
  - Minimalisatieplicht en vijfjaarlijkse informatieplicht van toepassing op emissie in lucht en water
  - Regels over emissie ZZS in de lucht ook van toepassing op IPPC-installaties waarvoor BBT-conclusies zijn vastgesteld (art. 5.27 wordt uitgezonderd)
  - Hoofdzakelijk beleidsneutraal, maar enkele wijzigingen, o.a.:
    - Van MTR ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) voor 24 ZZS naar immissiegrenswaarde voor 18 ZZS
    - Emissiewaarde 'grensmassastroom' (mg TEQ/jaar of g/uur) wordt 'ondergrens per puntbron in mg/jaar of kg/jaar'
    - Uitgestelde werking: één jaar na inwerkingtreding (art. 5.38a: tot die tijd emissiewaarden in Bijlage VIII)

29 november 2019

Van der Feltz advocaten

14

(Potentieel) Zeer zorgwekkende stoffen

14

■ ■ (p)ZZS

VAN DER FELTZ
ADVOCATEN

- Lijst van stoffen waarvan denkbaar is, maar nog niet is aangetoond, dat ze voldoen aan criteria van art. 57 REACH
- Geen formele status, maar (p)ZZS kunnen voor de werking van het Activiteitenbesluit van kleur verschieten naar ZZS als zij (gaan) voldoen aan definitie van art. 2.3b
- Verder kan aanduiding als (p)ZZS van belang zijn voor vergunningverlening/ambtshalve wijziging, wanneer Activiteitenbesluit niet van toepassing is
  - Rb Den Haag: ook nieuwe kennis over de milieugevolgen van de activiteiten van een inrichting kan grondslag zijn voor een ambtshalve actualisatie (Rb Den Haag 28 juni 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:7464)

29 november 2019

Van der Feltz advocaten

15

(Potentieel) Zeer zorgwekkende stoffen

15

■ ■ Meer weten?

VAN DER FELTZ
ADVOCATEN

Willem Bosma
Partner
Mobiel +31 6 250 971 35
E-mail bosma@feltz.nl

29 november 2019

Van der Feltz advocaten

16

(Potentieel) Zeer zorgwekkende stoffen

16